

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

• حل مشکل روخوانی دانش آموز پایه پنجم

www.asebankafinet.ir

فروشگاه علمی آسمان www.asebankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان
به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir
فهرست مطالب

چکیده:	۳
هدف های انجام این پژوهش:	۳
مقدمه:	۴
هدفهای آموزش خواندن در دبستان:	۵
فرضیه های پژوهش:	۶
بیان مسئله و توصیف وضعیت موجود	۷
گرد آوری شواهد اوّل (گردآوری اطلاعات)	۷
تجزیه و تحلیل داده ها	۸
خلاصه ی یافته ها:	۹
چگونگی اجرای راه حل ها	۹
راه حل های انتخابی	۱۰
گرد آوری شواهد دوم	۱۲
تجدید نظر در روش های انجام گرفته و اعتبار بخشی	۱۴
نتایج	۱۵
نتیجه گیری	۱۶
منابع و مآخذ	۱۷

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

چکیده :

با توجه به اهمیت خواندن در این مقاله موارد ذیل ذکر شده است:

-اهداف خواندن

-راه کارهایی جهت بهتر خواندن

-راه حل ها و چگونگی اجرای راه حل ها

-چگونگی به دست آوردن اطلاعات در رابطه با مشکل دانش آموز

هدف های انجام این پژوهش:

- آشنایی بیشتر با روش ها و راه کارها یی جهت بهتر خواندن.

-پی بردن به نقش خواندن در پیشرفت دروس دیگر .

_کمک به دانش آموزی که مشکل خواندن دارد و این مشکل باعث افت تحصیلی او شده است

_مطالعه و تحقیق بیشتر جهت بهتر شدن امر یاددهی و یادگیری . در این پژوهش سعی شده با استفاده از نظر

همکاران و کمک مادر و کمک دانش آموزان دیگر در کارهای تیمی تا حدودی مشکل دانش آموزپایه ی

پنجم که در روخوانی ضعف شدیدی داشته و این ضعف روی دروس دیگر او نیز تأثیر داشته بررسی شود و

تا حدودی هم مؤثر بوده است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

مقدمه:

اقرأ باسم ربك الذی خلق بخوان به نام پروردگاری که تو را خلق کرده است (سوره علق آیه ۱)

خواندن از جمله وسایل مهم فهمیدن در دنیای کنونی است. فرد می تواند نتیجه ی تحقیقات و مطالعات دیگران را که مدت ها به درازا کشیده است ، را از طریق خواندن در مدت زمان کوتاهی فرا گیرد.

خوب خواندن از عوامل مهم پیشرفت و سرگرمی ولذت بردن و رفع خستگی است. امروز باید به کودکان خود خواندن را بیاموزیم تا فردا بتوانند بخوانند و یاد بگیرند. نکته ی مهم در امر خواندن توجه و تأکید بر امر فهمیدن می باشد نه صرفاً که به صورت عادت در آمده است .

یکی از علل ضعف دانش آموزان در دروس مخصوصاً ضعف در حل کردن مسئله های ریاضی و فهمیدن آنها مربوط به ناتوانی آنها در روخوانی و عدم درک آنچه مطالب می باشد.

اغلب مشاهده می شود دانش آموزی مطلبی را می خواند یا اولیای او عقیده دارند مرتب درس می خواند اما نمی فهمد یا دانش آموز دیگری با وجود این که تلاش می کند اما در املانویسی مشکل دارد تمام این اشکالات بر می گردد به ضعف دانش - آموز در روخوانی و آگاه نبودن او به روش مطالعه.

یک معلم آگاه و علاقه مند به شغل معلمی باید ابتداءً روشهای مطالعه و روان خوانی را به دانش آموزان خود بیاموزد و سپس در پی برطرف کردن اشکالات در دروس دیگر باشد و این مقدور نمی باشد مگر این که خود معلم از روشهای مختلف مطالعه و روان خوانی اطلاع کافی داشته باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

هدفهای آموزش خواندن در دبستان :

اساسی ترین منظور خواندن فهمیدن است و اگر همین هدف بر آورده شود سایر اهداف آموزش خواندن باکمی کوشش بر آورده می شود(ص ۲۹ انوشه پور).

۱. شناخت حرفها کلمه ها و درک معانی آنها

۲. پرورش قوه ی قضاوت در کودک

۳. ایجاد تواناییهای مطلوب در خواندن

۴. گسترش خزانه ی لغات

۵. آشنایی با ویژگیهای اجتماعی ، فرهنگی ، اخلاقی جامعه خویش و ایجاد قدرت سازگاری با آن

۶. پرورش قوای ذهنی چون تفکر ، تحلیل و.....

۷. ایجاد علاقه به خواندن انواع کتابها و مطالب نوشتاری (ص ۶۷ ناعمی)

۸. توانایی ترکیب اصوات گوناگون

۹. توانایی تفسیر و تعبیر تصاویر و مطالب و حدس زدن معنی لغات در ضمن جمله.

۱۰. افزایش توانایی فهم و تحلیل موضوعهای علمی مانند ریاضیات ، علوم و اصطلاحات علمی

۱۱. ایجاد حس همکاری ، یگانگی و تعاون بین کودکان و پرورش افراد متعهد از طریق درک و برداشتهای واقعی

از موضوعات.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

۱۲. پرورش توانایی تمرکز افکار و تقویت درجه توجه و تمرکز ذهن برای نتیجه گیری از موضوع (ص ۳۰ انوشه پور).

فرضیه های پژوهش:

با توجه به این که مهمترین و اساسی ترین هدف خواندن ، فهمیدن مطالب است و خوب خواندن باعث بهتر و سریع تر شدن یادگیری است و این که راه و روش یادگیری بهتر از یاد دادن است تصمیم گرفتم به جای پرسش و پاسخ های مکرر به او در کم شدن مشکلش کمک کنم .

-ضعف در روخوانی باعث ضعف دروس دیگر شده است.

-توانایی کنترل تنفس در بهتر خواندن تأثیر دارد.

-تقویت حافظه ی شنیداری باعث بهتر خواندن می شود.

-تقویت حافظه ی دیداری باعث بهتر خواندن می شود.

-درست خواندن باعث درک بهتر مطالب می شود.

-طرح سوال از درس باعث درک بهتر آنچه خوانده می شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

بیان مسئله و توصیف وضعیت موجود

حمید دانش آموز کلاس پایه ی پنجم ابتدایی در از نظر ظاهر مرتب بود ، تنها فرزند خانواده که پدرش هم خارج از استان کار می کرد و او اکثر اوقات با مادرش تنها زندگی می کرد . تکالیف مدرسه را درست و به موقع انجام می داد (البته با کمک زیاد مادر) اما درسش ضعیف بود و در بیان آنچه یاد گرفته بسیار مشکل داشت و نمرات او بسیار پایین بودند.

وقتی می خواست درس را جواب دهد اکثر اوقات زیر لبی چیزی می گفت یا می گفت بلدم اما فراموش کرده ام و نمی توانست به راحتی درس را جواب دهد.

در خواندن فوق العاده ضعیف بود و نمی توانست به راحتی از روی درس بخواند. اکثر مواقع سطرها را گم می کرد بعضی کلمات را با مکث بسیار زیاد می خواند وقتی هم از متن خوانده شده از او سوال می شد نمی توانست جواب دهد.

زنگ هنر کارش را خوب انجام می داد و با ذوق و اشتیاق کارهای هنری را انجام می داد مخصوصاً کاردستی و کار با گل را به خوبی انجام می داد.

گرد آوری شواهد اول (گرد آوری اطلاعات)

جهت کمک به حمید ابتدا با معلمان سال های قبل او ، و مدیر مدرسه صحبت کردم در سال های قبل هم درس او ضعیف بوده است به خصوص در درس املا و روخوانی ضعف شدید داشته و با گذشت زمان در پایه های بعدی هم ضعف او شدید تر شده است ؛ مدیر مدرسه و معلمان سالهای قبل هم تلاش کرده اند که به او کمک کنند، مثلاً در پایه ی دوم معلم او چون فکر می کرده دانش آموز در گروه دانش آموزان دیر

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

آموز می باشد او را به مرکز مشاوره ارجاع داده اند اما حمید از نظر بهره ی هوشی دانش آموز عادی تشخیص داده شده است.

در پایه ی سوم هم به دلیل فوت یکی از وابستگان مادر زهرا و کم توجهی مادر به او احساس کمبود محبت نموده و انگشت خود را می مکیده که این مشکل هم با کمک خانواده و مشاور برطرف شده است ؛ اما وابستگی او به مادر زیادتر از قبل شده است . مادرش می گفت همیشه در درس ها به او کمک می کنم چون در خانه کار دیگری ندارم و وقت آزاد هم دارم اما هر چه با او کار می کنم ، اصلاً نمی فهمد که کار او بیشتر به صورت تکرار و تمرین بوده است ؛ و این کار مادر باعث شده که او بیش از حد به مادر وابسته باشد و نتواند به تنهایی درس بخواند.

در ارزیابی های مکرر و مشاهده ی دقیق تر (مهر ماه) متوجه شدم بیشتر اشکالات حمید مربوط به ضعف او در روخوانی می باشد و چون در خواندن سرعت عمل بالایی ندارد و درست نمی خواند ، متوجه مطالب نمی شود . البته قدرت یادگیری او هم بالا نبود.

هر روز از او می خواستم درس را روخوانی کند ، روز بعد می خواستم مجدداً همان متن روز قبل را روخوانی کند و اشکالات او را یادداشت می کردم تا بهتر بتوانم به او کمک کنم .

تجزیه و تحلیل داده ها

پس از مطالعه و بررسی های لازم و صحبت هایی که با آموزگاران دیگر و مدیر مدرسه داشتم ، اطلاعات به دست آمده را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و اشکالات و کاستی های دانش آموز مورد نظر مشخص شد . راه های مناسبی را برای حل یا کم شدن مشکل در نظر گرفتیم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

خلاصه ی یافته ها:

خلاصه ی یافته ها پس از تجزیه و تحلیل عبارتند از:

-زیر لبی و آهسته خواندن

-مکث و توقف زیاد بین تلفظ کلمات

-اشتباه دیدن کلمات

-عدم توجه به چگونگی خواندن جمله

-گم کردن سطر ها

-فراموش کردن مفاهیمی که خوانده

-عدم فهم معنای عبارت

چگونگی اجرای راه حل ها

پس از تحقیق و بررسی و با مشاهده ی دقیق متوجه شدم باید ابتدا ضعف رو خوانی او را برطرف کنم تا خودبه خود در درس های دیگر هم پیشرفت کند برای این منظور با مدیر مدرسه و سایر همکاران صحبت نمودم و از نظرات و راه کارهای آنها، از مجلات رشد معلم ، از کتابهای که در زمینه ی خواندن وجود داشتند و بیشتر از سی دی های آموزشی دکتر مصطفی تبریزی پیرامون اختلالات خواندن کمک گرفتم ؛ بعضی از راه کارها را هم به ابتکار خودم انجام می دادم. به دلیل اشتیاق زیاد مادر جهت کمک به فرزندش به کمک مدیر سی دی های آموزشی را در اختیار مادر هم قرار دادم و راهکارهای لازم را نیز به او دادم و در طول مدرسه با مادر دانش آموز در تماس بودم که کمک مادر هم در کم شدن مشکل مؤثر بود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

در طول سال تحصیلی از نظرات دیگر همکاران استفاده می کردم و همکاران را تشویق می نمودم که به جای تمرین و تکرارهای زیاد راه کارهای اساسی را به دانش آموزان و اولیاء آنها ارائه دهند و روند کار خود را در شورای آموزگاران برای مدیر مدرسه توضیح می دادم و از نظرات آنها در کار خود استفاده می نمودم.

بعضی از راهکارها به صورت انفرادی و بیشتر آنها هم به صورت گروهی در کلاس ، زنگ املا یا چند دقیقه ی باقی مانده تا پایان کلاس و در دروس دیگر به صورت خلاصه گویی درس ، طرح سؤال از درس کار می شد که دانش آموزان دیگر هم این کارها را دوست داشتند

راه حل های انتخابی

چون راه کارها بیشتر به صورت عملی بودند و برای داش آموزان کلاس پنجم سخت نبودند راه های زیر را از بین راه کارهایی که پیدا کرده بودم انتخاب نمودم.

۱. چون کنترل تنفس برای خوب خواندن بسیار مهم است ابتدا تمرینهایی که برای کنترل تنفس موثر هستند را شروع کردم که شامل کارهای زیر است:

الف- تعقیب کردن نوک مداد در جهات مختلف

ب - کنترل شعله ی شمع با فوت کردن

ج - کشیدن صداها تا حدّ توان به صورت مسابقه بین دانش آموزان

۲. تقویت حافظه ی شنیداری و حساسیت شنیداری:

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

الف - در حضور دانش آموز با چند شی روی میز ضربه می زدم از دانش آموز می - خواستم به دقت خوب گوش دهد بار دوم بدون اینکه نگاه کند صدا را گوش کند و بگوید صدای چه بود ؛ البته بیشتر مواقع اشیایی که صدای آنها مثل هم بود را به سختی تشخیص می داد.

ب - تعدادی کلمه را تلفظ می کردم و از دانش آموز می خواستم آنها را تکرار کند که از ۳ کلمه شروع کردم تا ۵ کلمه را ، راحت می گفت اما بیشتر برایش سخت بود.

۳. تقویت حافظه ی دیداری : جهت تقویت حافظه ی دیداری از دانش آموزان در زنگ املای آموزشی می خواستم متنی را در زمان مشخصی صامت خوانی کنند ، سپس از آنها می خواستم کتاب ها را ببندند و کلماتی که به یاد دارند را بنویسند . یا کلمه هایی که دارای صدای مشخصی هستند را بنویسند . تصویر خوانی ها هم برای این کار مناسب بودند .

۴. استفاده از جدول تند خوانی : از اومی خواستم ، د رمنز یک متن را برای مادر خود رو خوانی کند و در یک جدول در یک ستون زمان روخوانی و در ستون دوم تعداد غلطها را یادداشت کند و این کار را آنقدر ادامه دهد تا تعداد غلطهای آن متن به صفر یا حداقل برسد برای بررسی جدول از دانش آموز دیگری هم کمک می گرفتم به این شکل که در زمانی مشخص آن متن را بخواند و دوستش با جدول مطابقت بدهد.

۵. جهت درک آنچه خوانده :

الف - سایه خوانی کلمات.

ب - پیدا کردن شباهت ها و تفاوت ها در تصاویر ابتدا برای حمید بسیار سخت بود.

ج - دیدن یک تصویر و گفتن جزئیات تصویر که به صورت مسابقه هم در کلاس اجرا می شد

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

د - خواندن متن و بیان آنچه از متن خوانده است ، این کاربرایش بسیار مشکل بود اما با کمک هم گروهی ها می توانست تا دو سه جمله از متن را بیان کند .

ه - خواندن متن و طرح سوال از متن ؛ این کار در کلاس و اکثر درس ها انجام می شد که برای او بسیار مشکل بود و نمی توانست سوالات مناسب و درستی طرح کند

ن - خواندن متن و انتخاب نام مناسب برای متن خوانده شده.

گرد آوری شواهد دوم

طی تماس هایی که با مادر حمید داشتم او هم متوجه شده بود فرزندش در چه زمینه هایی اشکال داشته است و از اشتیاق فرزندش و پیشرفت او هر چند خیلی زیاد نبود در یادگیری راضی بود.

زمانی که بعضی از کارها به صورت گروهی در کلاس انجام می شد ؛ او را زیر نظر داشتم در بین کارهای گروهی تصویر خوانی ها را خیلی خوب انجام می داد.

دانش آموزان دیگر هم ، دوستشان را تشویق می کردند او با اشتیاق بیشتری کار می کرد. حمید پس از مدتی تا حدودی در روخوانی تسلط پیدا کرد و بعد از یک بار خواندن از روی درس توسط دانش آموزان دیگر یا خودم در کلاس می توانست با اشکالات کمتری درس رارو خوانی کند.

سپس در درس املا پیشرفت خوبی داشت و پیشرفت او در املا نویسی نسبت به درس های دیگر چشمگیر بود. در خواندن کمتر مکث می کرد ، سطر ها را کمتر گم می کرد ، اما درک آنچه خوانده برایش سخت بود ؛ اما پس از چند بار در گروه توضیح دادن توسط دوستانش می توانست چیزهایی را بگوید . هم کلاسی ها ،

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

هم در کلاس درس به او کمک می کردند و از پیشرفت دوست خود خوشحال بودند ؛ وزمان روخوانی دوست داشتند حمید روخوانی کند و می گفتند او بهتر شده است.

دانش آموزان دیگر هم روش هایی که در کلاس اجرا می شد را دوست داشتند و راهکارها برای دانش آموزانی که در یادگیری مشکل کمتری داشتند خود به خود مؤثر بود .

نمرات حمید کم کم بهتر می شد ، در نوبت اول در ۲ درس جغرافیا و تاریخ و مدنی نمره ی ۹ گرفت اما از بقیه ی درس ها نمره ی بالای ۱۰ گرفت اما در نوبت دوم توانست از همه ی درس ها نمره ی بالاتر از ۱۰ به دست آورد و با معدل ۱۳ قبول شود

(نمرات او اوایل سال همه زیر ۱۰ بود و گاهی در حد ۴ یا ۵ بودند).

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asemankafinet.ir

تجدید نظر در روش های انجام گرفته و اعتبار بخشی

پس از بررسی کارهای انجام شده با مقایسه ی نمرات دانش آموز مورد نظر متوجه شدم که کارهای انجام شده در برخی زمینه ها خیلی مؤثر بوده ؛ اما با توجه به این که درمان اختلال یادگیری خواندن مشکل ترین نوع درمان است تمام اشکالات دانش آموز به طور کامل برطرف نشده که به زمان و تمرین بیشتری نیاز دارد. از مقایسه ی نمرات دانش آموزان دیگر و پیشرفت آنان به این نتیجه رسیدم که کارهایی هم که در کلاس درس انجام می شده و دانش آموزان دیگری که در خواندن مشکل کمتری داشتند و از بهره ی هوشی بالاتری برخوردار بوده و در کلاس فعال بوده اند ؛ با وجود این که فقط در کلاس کار می شده مؤثر بوده و می توان از این روش ها در پایه های دیگر نیز استفاده کرد.

در پایه ی های پنجم و چهارم چون دانش آموزان صداها و حروف را می شناسند بیشتر باید حافظه ی دیداری ، شنیداری و حساسیت شنیداری تقویت شود و دانش آموز بتواند از آنچه خوانده سؤال طرح کند، با این روشها می توان نتیجه ی خوبی گرفت . و کلاس را از حالت یکنواخت بودن خارج نمود و فقط به روش تمرین و تکرار متکی نبود.

مدیر مدرسه هم از فرایند کار راضی بود مخصوصاً این که راهکارهای درست به اولیا داده شود .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

نتایج

-پیشرفت در درس املا

-بهبتر شدن روخوانی

-فهم بهتر مطالب

-اشیاق بیشتر به کارهای گروهی

-یشرفت در دروس دیگر

-استفاده ی همه ی دانش آموزان از روش های اجرا شده و پیشرفت اکثر آنان

-مشارکت دانش آموزان دیگر و دانش آموز مورد نظر و مادرش و دیگر همکاران.

-نه تنها دانش آموزان از فرایند کار استفاده کردند خودم هم با مطالب ، راهکارها ، دیدگاه ها و تجربه های

دیگران آشنا شدم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاهی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

نتیجه گیری

جدا کردن خواندن از دروس دیگر غیر ممکن است و کمتر می توان موضوعی را پیدا کرد که با خواندن ارتباط مستقیم نداشته باشد ، و باید قبول کرد که خواندن شرط لازم برای موفقیت در درسهای دیگر می باشد .

فراگیری که در خواندن صورت مسئله اشکال نداشته باشد ، خیلی زودتر و راحت تر راه حل مسئله را می یابد . با توجه به نقش روخوانی و درست خواندن و ارتباط آن با دروس دیگر ، با برطرف کردن اشکالات خواندن و ارائه ی راهکارهایی جهت درست خواندن می توان زمینه ی ایجاد پیشرفت و بهبود یادگیری دروس دیگر را نیز فراهم نمود .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.aseankafinet.ir

منابع و مآخذ

- * صفوی، امان الله. (۱۳۷۵). کلیات روشها و فنون تدریس، تهران، انتشارات معاصر، چاپ ششم.
- * پارسا، محمد. (۱۳۵۷). نظریه های یادگیری و آموزشی، دانشگاه تربیت معلم، چاپ اول.
- * قانمی، علی. (۱۳۷۸). خانواده و مسائل مدرسه ای کودکان، نشر آراین، چاپ سوم.
- * سیف، علی اکبر. (۱۳۸۰). روشهای اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی، نشر دوران، چاپ چهارم.
- * قاسمی پویا، اقبال. (۱۳۸۲). راهنمای پژوهش در عمل، پژوهشکده تعلیم و تربیت، چاپ چهارم.
- * نصیریان، شهناز. (۱۳۸۲). ارائه ی راهکارهای مناسب جهت کاهش افت تحصیلی دانش آموزان، انتشارات آموزش و پرورش .
- * مبینی پویا، محمد رضا. (۱۳۸۶). راهنمای نوشتن چکیده ی مقاله، سه شنبه، دوم بهمن ۱۳۸۶
- * رحیمی، عبدالکریم. (۱۳۸۶). عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان، چهارشنبه، نوزدهم دیماه ۱۳۸۶